

СПОРТЧУ КЫШ

Кышкы спорт сезонунда жызы-буру маргыладалар эртер. Оң иштинден СССР-нің Профвизилдеринин VIII кышкы спартакиадазы нол чери ээлээр. Спартакиададын сорулгазы — хаан, коньки, шамак спортун, хоккейи, фигуралуг чуңгулаашкыны чуртка улам непередери, миллион-миллион совет кижилерини спорттун кышкы хевирлеринге ургулчу киржиринче хаара тудары, ГТО-нун чаа нормаларын дужааттырары, талантылыг күш-культуруларны илередери база мергежилни бедидери болгаш ажылчы чонуну кышкы культурулук дыштанылганын организастаарын экигиери.

Спартакиада эртиреринин оргкомитеттерин республикада, районнарда тургусулаан. Олар маргыладаларнын дурмун боа чорудар хемчеглерини тодаргай планын аныктып кылган. Республиканын профвизилдеринин кышкы спартакиадазын эртирер облпрофвизилдерин секретары С. Д. Киров даргалаан оргкомитетти тургусан. Спартакиададын программазында хаанка, конькиге маңзары база биатлон кирген.

Спартакиададын баштайгы чадазы улетпур бугурулгелерге, транспорт, туугу организастаарына, колхозтарга, совхозтарга, албан организация болгаш өведилге черлеринге массалыг маргыладалар-биле эгелээр. Ону организастаар үе келген. Маңаз эң-не хай кижжи киржир.

Коммунисттик партия күш-культураны совет улустун бүгү талаалыг кижизилдигинин чугула чепсээ кылды саан келген. Оң амьдыралче ханылап киргенин массалыг маргыладалар херечилеп турар. Ындыг болганда аңза белеткелди черлерде профвизил, спорт организастаары хынамчалыг чорудар укурлуг. Хамыктың мурунда маргылада болуу черлерини белеткээр, амыл-ишчилер массалык-биле ГТО-нун нормаларын дужаар хемчеглерин алыр. Республиканын «Спартак», «Урожай» эки тура спорт нитилелдеринин аныктыкчылары оларга боттук сумени берип, дуза чедир хулээлгелик. Спартакиададын чедишикинни болуру оң дыкха маңзары болуп.

Спартакиададын ийгилик чадазы районнарда. Ан-Довуракка, Хову-Аксыга эртер. Үшүк чадазы адырлар айы-биле профвизил обкомдарынын аразына болуп. Республиканын спартакиадазы март айның эгезинде Кызылга амыттылар. Орта районнардык, Ан-Довурактык, Хову-Аксынык, адырлар айы-биле профвизил обкомдарынын шилдик маңзары киржир.

Бугурулгелерде, колхозтарда, совхозтарда, албан организация, өведилге черлеринде спорт коллективтеринин амылны экигидерине уланган хемчеглерини оргкомитет, эки тура спорт нитилелдери ап эгелээр.

Ам болуп спартакиадага белеткел болгаш хаан, коньки оруунга маргыладалар амылчы чонуну каддын быжылгаар, омак-сергек болуулар, тоску беш чыдагы планчыг амандаларын чедишикинни күүседирине дузаалар.

Бо чугула хемчегни боттадырарына бугурулгелерде, колхозтарда, совхозтарда партия организастаары, амыл-агылларын удуручуларын спорт болгаш профвизил организастаарынын боттук дузазын база чедир азыр.

Спартакиададан аңгыда, республиканын бирги чери дээш хаанка маңзарынын, биатлон, мячилик хоккей, «Спартак» эки тура нитилелдерини организастаары хаанка маңзарынын «Саян кыжы» деп маргыладазы бо сезонда эртер. Ол шыша пионерлерин болгаш шолочыларын аразына «Пионерская правда» солунуну шаңналы дээш хаанка маңзарынын, «Алдын шайба» дээш шыша өске-даа маргыладалар болуп.

Профвизилдеринин кышкы спартакиадазы болгаш маргыладалар чалык назынын, омак-сергек чорукту болгаш каддыкшылдыг эзулуг байырлалы болган тургун дээш бугу-ле таарыкчылар байырларын кылыр ужурул. Хамыктың мурунда бар хаан баазаларын, катондарын эки дерин, немей тудары болгаш спорт дериг-херекселдерин четчелээр чугула. Республиканын спорт организастаары бо талазы-биле тодаргай хемчеглерин ап турар. Хай саныг маргыладалар эртер болгаш кышкы үеде ажылчы чонуну нол дыштаныр черлери — Тайга станицясында, Хорбис даанда хаан баазалары чогуур үезинде кылдылар. Тайга станицясында хаан баазалары ажылдап турар. Хаанчылар ында белеткелди чорудуп эгелээр. Танды, Улуг-Хем районнардык, Хову-Аксы суурнуң спортчулары кышкы спорт сезонунга багай зөөс белеткелди ужурашкан. Улуг-Хемчилер хаан спортун сайзырадыр, чонуну дыштанылганын экигидер сорулга-биле хаан баазаны аныдарына белеткенип турар.

Найысылалдың «Хуреш», Ан-Довурактың «Асбест» стадиондарында катонтар удава ажылдап эгелээр. Чайгаар Бүткен доштарын Бай-Тайга, Барыын-Хемчин, Чевен-Хемчик болгаш өске-даа районнардык портчулары катон кылдыр аштап алгаш, хоккей ойнар, маргыладаларын организастап эгелээр.

Хаан, коньки болгаш спорттук өске-даа дериг-херекселдерини спорт коллективтеринде, хөлээлел алыо черлерде муруну чылдыр ап көвүдээр. Спорттун кышкы хевирлерин сайзырадырына үчүе улусту массалык-биле хаара тударына ол улуг идирилген. Эрткен чылын 1972 чылга деңгээрге 769 хаанчы, 131 конькист немешкен.

Кышкы спорт сезонунга утуштур чамдык белеткелди чоруткан-даа, бо чугула анылаа четтестер ам-даа бар. Ылаңгыга нол спорттук белеткелди саадап турар. Найысылалдың «Хуреш» стадионунда катонту, мячилик база шайбалыг хоккей ойнаар чамдык миңчага чедир кылбаан. Ычангаш «Спартак» эки тура спорт нитилелди, башкы эргелелдери бо талазы-биле тодаргай хемчеглерин алыр ужурул.

Чер-черде профвизил организастаары кышкы спартакиадага белеткелче ам-даа ханылап кирбээр, оң дугайында хуралдарга чугаалашпайн турар.

Үстүнде адаан болгаш өске-даа четтестерни кыска хуусаада чалаткаш, белеткелче нол кичээлдерин салыр үе келген.

Маргыладалар болгаш массалыг дыштанылга бугу назы-харык кижилерин хаара тудар. Олче чүгете күш-культура организастаары зөөс, харын чер-чер Советтер, профвизил база комсомол организастаары кичээлдерин салыр ужурул. Бир деминг амылдаар болза, спартакиада болгаш маргыладалар чедишикин эртер, ГТО-нун нормаларын хай кижжи дужаар, спортка хандыкшылдыглар көвүдээр, оларнын мергежиле өзөр.

ОЛЧАЛЫК ОБЛИГАЦИЯЛАР

Күрүнениң үш хуулуг иштинин чээшкенин облигацияларын садып ап турар жылычылардын саны чыл келген тургун көвүдөп турар. Чижээ, чүгө бо чылдың 10 айның дургузунда Кызылдың эжаалга массалары ол чээшкенин облигацияларын 158 муң рубльге саткан. Облигациялар эдилекчилери чыл санында — февраль 15, март 30, май 15, июнь 30, август 15, сентябрь 30, ноябрь 15 болгаш декабрь 30 хунерде болуп турар сес ойнашкынарга бууру кир-

жир эргелиг. Бо чылдың ноябрь 15-те Тарлин хоорайга болган 67 дугаар ойнашкына кирешеннен Кызылдың чурттанчылары В. А. Солома, К. Е. Ильичина олар 500-500 рубльди ойнап алыр аас-некижиги болган. А Пионерлер бажынынын амылданчызы Л. М. Абрамова биле пенсионер М. Г. Иванова 100-100 рубльди ойнап алганнар.

Ол тиражтың ойнаашкынарына неделя дургузунда беш муң чыгыры рубль төлөткен.

А. МЕЛЬНИЧЕНКО.

Совет кижилер индиг. Овернар-даа, дыштаныр-даа эргелиг. Солгай талазы курукта башкыны корудер, ол Чыраа-Бажы школанында амылдаа турар. Монгуш Шыра-Бажыровка ында улус өведилге шу-гунунга 30 чыл амылдап келген. Хостуг үе-шагы чоп ажылаар, амыктыг дыштаныр база бистиги эргеликте. Клубтарын сценаларына оюн концерттер үстүр зөөс. ЧУРУКТАРДА: Солгай талазында — Чыраа-Бажы школанын башкысы М. Ш. Ында өрөнчкелери-биле кызыл, оң талазында — «Саян» ансамблини корутуу. К. ЭКЕР-ООЛ болгаш О. ОХЕМЧИКТИН фотолары.

КУЛЬТУРА АМЫДЫРАЛЫНЫН ЭКРАНЫ

НАЙЫРАЛГА ТУРАСКААГАН **КОЖАЗЫНЫН КӨРГҮЗҮГЛЕРИ** **«ОКТЯБРЬ 30 ЧЫЛЫ» КОЛХОЗТАН**

Совет-моол найыралга тураскааткан кезээр районуну культура бажындарына болгаш клубтарына эртелизи. Чадаанын Культура бажынынын фойеиз улусту Моолдун амыдыралы-биле холбашкан стенидигер, плакаттар, үлгелер домктар бижээр бижимелдер-биле шиметтинген.

Совет-моол найырал дугайында лекцияны райкүсөмнүн секретары Д. Дууш чыгалап чонга номчаан. Лекция сонда концерт болган. Тыва болгаш моол улустарын амыл-амыдыралына холбашкан уран номчулгаларын, ырларын бот-тыныгыр артистер корукчулдерге бараалгаткан.

Маягыга Ольга Ондар адаан каш моол ырларын Тыва АССР-нин культуразынын алдарыг амылданчызы, Күш-ажылдын Кызыл Тук орденини эдилекчизи К. Ч. Дамдынын бызааныча үдөгези-биле ырлап күүсеткен. Александр Ондар-оол биле Зоя Монгуш моол, тыва дылдарга уран номчулга кылган.

Районун Хайыракан, Ийме, Баян-Тала, Бажы-Алаак, Хөндөгей, Хорум-Дар, Теве-Хая суурларын чуртталчыларынга Барыын-Хемчин районун найырадыг, бот-тыныгыр артистер уран талаанын бараалгаткан. Олар Тыванын улустун чогаалчызы С. Пюрбюнүн «Кожалар», Тыва АССР-нин улустун артисти Н. Олзей-оолдун «Бурузун билдигени» деп шилерин чови-хемчикчилерге бараалтадып келген.

Аалчы концертчилерин удуручузу Барыын-Хемчин райкүсөмнүн культура кидинин эргеликчизи Анатолий Монгар мында дээн:

— Районун ажылчы чонун бисти чымыл-биле хулээп ап, концерттишти, шилерини улуг сонургал-биле көрдүлөр. Бедик үнелешки дээш өөрүп четтиргешти идереттинис-даа. Түннелде Чыраа-Бажы суурга районуну культура бажынынын болгаш өске-даа культура ажылданчылары-биле ужуражылга кезекчизи эр-тирлп, ажыл-дуржулгаларыны солустуруу.

Колхозтук культура бажынынын бот-тыныгыр уран чүгө болгунуң киржикчилери (удуручузу Эртине Куулар) Лени аттыг колхозтук «Тыва» совхозтун суурларына хөгжүдүлгенин хамарышкан солун беседаларын кызыл чоруп турар.

УЛУСЧУ ТЕАТР

Шинге, колхозтук сонургалдыг аныктар (оларын аразында улуг назылгалар база бар) районуну улусчу театрына кезекчизи-не зөөс, белеткелди киржиш турар. Чадаанда урулдарыны музыка школанын бажылары, хоорайда бугурулге, туугу, транспорт, албан организация черлеринде бот-тыныгыр аныктар С. Пюрбюнүн «Кожалар» деп шилеи ойнашкан, концертке база белеткенип турар. Шилерин декабрьда район ажыл-агыйларына барып, шилерин көргүзөр.

«ХЕМЧИКТИН АЯЛГАЗЫ» МАЛЧЫННАРДА

Районун «Хемчиктин аялгасы» агиткультбригады колхозтарын болгаш совхозтарын малчыларын унушкуну маршурдуг суугаар эртин, концерт коругуң чоруп турар. Байтайгы азытанышкы-биле «Большевик» совхозтук «Искра» колхозтун сут-бараан фермаларына, хойжуларын турдаларына барып, талант

мергежилни сонургалган. Агиткультбригадын составында 42 кижжи бар. Тыва АССР-нин культуразынын алдарыг ажылданчызы К. Ч. Дамдын база мында киришпешаан, корукчулар-биле ужуражып, Тыванын культуразынын хөгжүдүлгенин хамарышкан солун беседаларын кызыл чоруп турар.

УЛУСЧУ ТЕАТР

Шинге, колхозтук сонургалдыг аныктар (оларын аразында улуг назылгалар база бар) районуну улусчу театрына кезекчизи-не зөөс, белеткелди киржиш турар. Чадаанда урулдарыны музыка школанын бажылары, хоорайда бугурулге, туугу, транспорт, албан организация черлеринде бот-тыныгыр аныктар С. Пюрбюнүн «Кожалар» деп шилеи ойнашкан, концертке база белеткенип турар. Шилерин декабрьда район ажыл-агыйларына барып, шилерин көргүзөр.

Адан-Маадырын, Иймеңи клубтарынын бот-тыныгыр ыраакчыларын, дөөмөйлеринден, тандычыларын, уран номчулгаларын тургустунган агиткультбригадалар ажыл-агыйларын малчыларына аздап чоруп турар.

М. СЕВЕН.

ЭРТЕМ ХООРАЙЫ

СССР-нің Эртемдер Академиянын Үрлүк Чөөн чүк өртем тывуну хоорайынын туугу Амур мугуларын эртинде Владивостоктук чогулда калбарып эгелээр. Ону Үрлүк Чөөн чүктүн ботаника саданын туугун кезээ болуп арга-ыш нарыгында тулуп турар.

Химия, геология, биология институттарынын туугуларынын халалары улаштыр-улаштыр берип үнүп орав. Хоорайын келер үезин макет тодаргай көргүзүп турар. Далай биологиянын институтундун төлөвилеи өң-не солун бооп турар. Оң бажынын шах-

таалыг жазык улуг борбак башы болуп. Ол чорук бажынын нитилел чер алаанда коридор дамчытыр шуут өкөлгө, шилерин турар чүгөдөр илгер бер арганы акылангистерге кирер.

Академия хоорайына оң чон институттар, оң иштинде биоинженерини хымини болгаш өске-даа институттар тургустунуп келер. Эртемдерин эргеликте фундаментаалдыг библиотека, информация болгаш санага топтери, дыштанылга зонасы, стадион кирген турар. Хоорай беш чүе тектар черин азыр.

рактин № 41 профтехучилищенин командалары киржишкен.

Эр удустан Ак-Довурактык сургууларды, хержеснерде Бай-Тайганын спортчулары зонага бирги черин алган, республика маргыладазына киржир арганы алган.

Х. МОНГУШ.

ВОЛЕЙБОЛ

Ак-Довурактың Культура ордунга волейбола зона маргыладазы болуп эртен. Анда Барыын-Хемчин, Бай-Тайга, Кызылдың көзө ажыл-агый техникумунун, Ак-Дову-

рактын № 41 профтехучилищенин командалары киржишкен.

Эр удустан Ак-Довурактык сургууларды, хержеснерде Бай-Тайганын спортчулары зонага бирги черин алган, республика маргыладазына киржир арганы алган.

Х. МОНГУШ.

ДЫШТАНЫР ХҮННЕРДЕ КАЙНААР БААРЫ?

БОГҮН «Искра» культура бажында «Совет Эвилелин хамататы мен» деп темалыг кезээ 17 шакта эгелээр. Анда беседа болган концерт, жызы-буру оюннар болуп, «Энергетик» культура бажында Конституция хунунге тураскааткан кезээ 20 шакта эгелээр.

Хоорайын Пионерлер бажында хоорай пионерлеринин аразына шымаара маргыладазы 10 шакта эгелээр. № 4 профтехучилищениң спорт залына Оюу Курскун атыг шаңналы дээш хостуг хуреш маргыладазы 10 шакта байырлаалдым-биле амыттылар.

Тайга станицясында хаан талазы-биле кышкы сезонун амылданчыны болуп. Эгелээр 11 шакта. Хоорайын бирги чери дээш волейбол маргыладазы политтехучилищениң залында 10 шакта уламчылар. «Искра» клубтун хоккей корубказына «Алдын шайбалык» шаңналы дээш бир дугаар бажы эргеликни командаларынын аразына маргылада 11 шакта эгелээр.

ДЕКАБРЬНЫН 6-ДА «Искра» болгаш «Энергетик» курутура бажындарына аныктар көвөзөөр болуп, Эгелээр 20 шакта.

ДЕКАБРЬНЫН 5-8 хунеринде Күш-культура бажынын залына республиканың бирги чери дээш, күш-культура коллективтеринин аразына волейбол маргыладазы хунун-не 10 шакта эгелээр.

ДЕКАБРЬНЫН 5-7 хунеринде Тайга станицясында массалыг чуңгулаашкын. Бааза 10 шактан эгелеп амылдаар. Автовокзалдан автобустар 9 шактан эгелеп чорур.

ДЕКАБРЬ 7-8 хунеринде хөгжүм-шин театрына тыва дылга «Ачы-Кара биле Аңгыр-Чечен» деп тоол-шенин көргүзөр. Эгелээри 19.30 шакта.

ДЫШТАНЫР ХҮН ШТАВЫ

ДЕКАБРЬ 5-ТЕ

МОСКВАДАН 18.00—«Уе». Информастык программа. 12.00—Дамчылгалар программасы. 16.30—18.40—Чапсар. 12.05—Медээлер. 18.40—«Совет Эвилели» — даштык аалчыларын көргөни-биле.

12.10—Өңүт телекөргүзүт. Мультифильм чымылдыгы «Сени шинге» (1, 2, 3-түт үлдүртүлери). «Алдын шайбалык». «Кым муу азынла». 20.30—Өңүт телекөргүзүт. Совет шүтүкчүлерин шүтүктери.

13.25—«Ширк оттары». 14.05—Битни коштор. 14.15—«Богун — Совет Конституция хуну». 20.45—Өңүт телекөргүзүт. «Бистиги адресиң — Совет Эвилели». 14.45—Өңүт телекөргүзүт. «Кызыл арылар». Украин чечен фильми. 21.40—«Уе — өңүт». Документалдыг телефильм.

16.00—СССР-нің уран чуруга академиянын кижигүнериниң делегациясы. 22.00—Өңүт телекөргүзүт. «Танчылар, танчылар». Документалдыг фильм. 23.00—23.30—«Уе». Информастык программа.

16.30—Байыраг конферти. Кызылга адыр булуттаар, хар чарбас. Чошк улагыныкынын хат кошок. Агаарын температурасы 23—25 градус соор.

Автомобиль оруктарына хар чарбас, ным-буру улагыныкынын хаттын дугура селээ суундаа 0—5 метр чедер. Оруктарын көстүрү эки болуп.

Редактор В. С. ШАРАВИН.

КИНО

ДЕКАБРЬ 5-ТЕ

«НАЙЫРАЛ» «Экраның сымдыгы» 9.40, 11.30, 13.20, 15.10, 17.00, 18.50, 20.40 шактарда. «ПИОНЕР» «Тим ден өздүрөк оту» (мультифильм) 9.20, «Апачи» 10.50, 12.40, 14.30, 16.20, 18.10, 20.30 шактарда. «КАА-ХЕМ» «Опчөк алымыклар» 10.30, 12.20, «Соңгу не» 14.30, 16.20, 18.10, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК». «Аас-кежиктиг «Шукайы» командир» 10.30, 12.20, «Олуг сериал» (2 сериясы калды) 14.30, 17.10, 19.40 шактарда. «ЭНЕРГЕТИК» КУЛЬТУРА БАЖЫНЫНГА: «Самыктыг динист» маа ужурадыры 15.30, «Килең» 18.00, 20.00 шактарда.

Кышкы бажыктаашкын. Н. ОНДАРНЫЧ чуралан чурру.

КЕЖИК ДУГАЙЫНДА БОДАЛ

Бо чылдың ноябрь 29-та үтен «Комсомольская правда» соунда «Бүтү-делегелин» «АТЭП-74» аталагык диничилеи чедишикинниң доозулган деп чүдү мен оңа сонургалды. Атлантиканың тропик кезээге агаарын болгаш океанын парын байдалдарын, бөмбүрөктүн агар-бойду-лудуң өскөрдүгүн агаар-дың хамарылашкын шилерин чоралан «Профессор Зубов» кораблиниң СССР-же чымыл келгенин мында диничилек болду.

«Профессор Зубовту» 39 суднолар, 13 самолёттар үдөп чоралан. Оларын амылданчылар чер кырында үй-хей станицяларын дуада-лалып турган. Черин кылмаал спутниктеринден болгаш хунун-не агаарың 100-тен 120 чедир салып удурун турган радиобондулардан медээлер үзүктөлбөөн. Ол бүтү медээлер «Муссон» дээр гускайи харытсаа суднозу болуп.

«Профессор Зубовче» дамчыдып турган. Бо эртем-инженерлер ажылыга деле-гейин 70 чурттарында 6 муң хире кижилери киржишкен.

«Профессор Зубовту» дугайын 1966 чылда бааза-ла бо солунда номчаан мен. Ол эртем-инженерлер кораблиниң политкөзөмөли начальниги тыва кижжи деп ишчилеи оң билдиге берген. Ылаңча-даа... Чогуум кымыл?

Ам ол кижиниң телефонуң дугайыра-даа, Ленинградта бажынының адреси-демеде бар. Ол болза, Бамагалдан школаның кады өрөмү, интернатка чурттал, бажыныга кирит чоралан эжим Володя-дыр. Эрткен чымын Октябрь революцияны өрден-биле шаңнаткан. Адамы Чооду Карбыш-оол — баштайгы тыва эмирлериниң бирээни чүе. Совет Конституциянын амылданчы тыва кижжи шак мындагы чыгыштанга-дыр. Ам Владивостокта бөмбүрөктүн ужурадыкчы Михаил Садяк, Москвада РСФСР-нин Чоонун амылданчы кандидаты министрствозунда Михаил Саиды, Москва облусунда зоотехник Александр Хертек, Казахстанда школа директору Василий Манчык-оол, Калинин хоорайыңкы омак-биле СССР-нің булун бургузунда чурттал, хайы үеде өскө-язы чон-биле чыгыш үеде-херекте — коммунизм тургузуушкунуңда ажылтап турарар.

Совет Эвилелиниң улуг болгаш найырадыг өт-бүлөсүнө киргенде бээр мурут 30 чыл болду-вус. Англи аян-чорукчу дээри Д. Каррутерстик мында колгөш, тываларын чурту «арарар» чыгыш берген дээр. Ырадыг чугула-мын ботталмаанын көрүп чор-бис. Ам тыва кижиниң этни бедик, хөрээ делем, оң хостуг үнүң, чоргарар ырын айынавалар чер-делегеде ховар. Эрткен чымын Сергей Кууларын Венгрияга сыгыр-каш оң-он чурттар теле-видио дамчыгыр көргөн,

радиодан айылаан. Австралия, Америка, Бирма, Болгария болган оон-даа өске черлерге Тыва чуртун Владимир Оскал-оолдун ширк бөгүтү алдарыткан. Чоокта чаа Москвага эрткин тыва уран чүдүлүң болган чечен чогаалдык хунерин тыва чонуну культуразының хөгжүдүлгенин база көргүскөн.

Тываның байлаа ам бүтү делегейге сурагый берген Даг-дугу болган кобыл, чымыргана болган тоорук, кичи кежи болган сымн мыйыра, дүк болган эът чүгле бистиги Совет Эвилелинге зөөс, харын даштык чурттарга база белет-биле үнелешип турар. Совет Конституциянын амылданчы улуг орус конуң болган өске-даа, амылданчы улустун дузазы база дегимчези-биле тыва кижжи мынчалар амыр-чагай, аас-кежикти чурттал чорур.

Ч. КАРА-КУСКЕ, журналист.

радиодан айылаан. Австралия, Америка, Бирма, Болгария болган оон-даа өске черлерге Тыва чуртун Владимир Оскал-оолдун ширк бөгүтү алдарыткан. Чоокта чаа Москвага эрткин тыва уран чүдүлүң болган чечен чогаалдык хунерин тыва чонуну культуразының хөгжүдүлгенин база көргүскөн.

Тываның байлаа ам бүтү делегейге сурагый берген Даг-дугу болган кобыл, чымыргана болган тоорук, кичи кежи болган сымн мыйыра, дүк болган эът чүгле бистиги Совет Эвилелинге зөөс, харын даштык чурттарга база белет-биле үнелешип турар. Совет Конституциянын амылданчы улуг орус конуң болган өске-даа, амылданчы улустун дузазы база дегимчези-биле тыва кижжи мынчалар амыр-чагай, аас-кежикти чурттал чорур.

Ч. КАРА-КУСКЕ, журналист.

РЕДАКЦИЯНЫН АДРЕЗИ.